

1. DATOS IDENTIFICATIVOS DA DISCIPLINA	
CÓDIGO	
MATERIA	EXPRESIÓN CORPORAL II (2017-2018)
DISCIPLINA	Movemento
TITULACIÓN	Grao en Arte dramática
ESPECIALIDADE	Interpretación
ITINERARIO	Textual/Xestual
CURSO	2º
CRÉDITOS ECTS	5
CARÁCTER	
DEPARTAMENTO	Interpretación
CENTRO	ESAD de Galicia
COORDINADOR/A	Area Movemento e Danza
DOCENTES	<p>Nome e apelidos:</p> <p>Horario titorías:</p> <p>Despacho: Contacto:</p> <p>Nome e apelidos: Alfonso Rivera</p> <p>Horario de titorías: www.esadgalicia.com</p> <p>Despacho: Departamento Movemento</p> <p>Contacto: alfonso-rivera@edu.xunta.es</p>
DESCRICIÓN	Emprego das ferramentas técnicas na creación escénica a partir das linguaxes corporais. Consolidación das ferramentas adquiridas na materia de Movemento Expresivo e aportación de novas á creación corporal. Aplicación práctica dos mecanismos de lectura e análise do movemento.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Contidos expostos en Movemento Expresivo I e II, Expresión Corporal I
LINGUA EN QUE SE IMPARTE	Galego X Castelán X Inglés X
2. COMPETENCIAS	
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS DE GRAO	
T1	Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora.
T3	Solucionar problemas e tomar decisións que respondan aos obxectivos do traballo que se realiza.
T7	Utilizar as habilidades comunicativas e a crítica construtiva no traballo en equipo.
T8	Desenvolver razoada e criticamente ideas e argumentos.
T9	Integrarse adecuadamente en equipos interdisciplinarios e en contextos culturais diversos.
T11	Desenvolver na práctica profesional unha ética profesional baseada na apreciación e sensibilidade estética, medioambiental e cara á diversidade.
T15	Traballar de forma autónoma e valorar a importancia da iniciativa e o espírito emprendedor no exercicio profesional.
COMPETENCIAS XERAIS DA TITULACIÓN	
X1	Fomentar a autonomía e autorregulación no ámbito do coñecemento, as emocións, as actitudes e as condutas, mostrando independencia na recollida, análise e síntese da información, no desenvolvemento de ideas e argumentos dunha forma crítica e na súa capacidade para a propia motivación e a organización nos procesos creativos.
X3	Potenciar a conciencia crítica, aplicando unha visión crítica construtiva ao traballo propio e ao dos demais, e desenvolvendo unha ética profesional que estableza unha relación adecuada entre os medios que utiliza e os fins que persegue.
X5	Fomentar a expresión e a creación persoal, integrando os coñecementos teóricos, técnicos e prácticos

	adquiridos; mostrando sinceridade, responsabilidade e xenerosidade no proceso creativo; asumindo o risco, tolerando o fracaso e valorando de maneira equilibrada o éxito social.	
X6	Desenvolver unha metodoloxía de traballo, estudo e investigación encamiñada á autoformación na propia disciplina, procurando ámbitos axeitados para a formación continuada e para adaptarse a diversas situacións, especialmente ás derivadas da evolución da súa profesión.	
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DA ESPECIALIDADE		
EI1	Dominar os recursos expresivos necesarios para o desenvolvemento de procesos de interpretación, actuación e representación, no ámbito escénico e audiovisual.	
EI2	Participar na creación da partitura escénica e/ou personaxe, escénico ou audiovisual, e interpretalo adecuadamente, a través do dominio das diferentes técnicas interpretativas.	
EI5	Concibir e fundamentar o proceso creativo persoal, tanto no que se refire ás metodoloxías de traballo como á renovación estética.	
3. OBXECTIVOS DA DISCIPLINA		COMPETENCIAS VINCULADAS
1. Ampliar os recursos corporais expresivos e creativos do alumnado.		T5, X5, X6, EI1
2. Potenciar a consciencia psicofísica en escena a partires dos principios do comportamento escénico.		T1, T11, T15, X1, X2, X3, X5, X6, EI1, EI5
3. Facultar para a creación e interpretación de partituras de movemento en base a programas específicos de traballo.		T1, T3, T15, X1, X5, X6, EI2
4. Experimentar a través de distintas técnicas expresivas procesos creativos que partan do corpo en escena.		T9, X1, X2, X5, X6, EI5
5. Dotar de ferramentas de análise do movemento e da acción.		T8, T9, X1, X2, X3, X6, EI5
6. Exercitarse na comprensión do poder significativo do corpo na dramaturxia actoral.		X3, X5, X6, EI1
7. Asimilar fundamentos conceptuais e metodolóxicos cara á creación de dramaturxias corporais.		T1, T3, T7, T8, X3, X5, X6, EI1, EI2, EI5
8. Adquirir capacidade analítica e crítica e compromiso ético no contexto colectivo.		T3, T7, T8, T15, X1, X2, X3
9. Potenciar a sensibilidade artística na experimentación de procesos creativos, fundamentados no corpo como medio expresivo.		T7, T9, X2, EI5
4. CONTIDOS		
TEMAS	SUBTEMAS	SESIÓNS
1. Relaxación activa	1.1 Relaxación inducida 1.2 Visualización guiada	6
2. Entrenamiento psicofísico	2.1 Alineamento dinámico 2.2 Centro 2.3 Acondicionamento físico 2.4 Concentración e conexión psicofísica	6
3. Diseño espacial-corporal	3.1- Kinosfera, proxemia, direccións. 3.2- Equilibrio/desequilibrio espacial 3.3- <i>Tableaux</i> compositivos	6
4. Conciencia rítmico-temporal	4.1- Ritmo, tempo e pulso 4.2- Progresions temporais 4.3 Sentido dramático do tempo-ritmo	6
5. Proxectos de creación	5.1 Aplicación das técnicas impartidas 5.2 Seguimento do proceso e <i>feedback</i> 5.3 Posta en escena	6
TOTAL SESIÓNS		30
5. PLANIFICACIÓN DOCENTE		

Actividade / Número de horas	Presencial (horas)	Non presencial (horas)	Total
Actividades introductorias	3		3
Exposición práctico-teórica	3		3
Práctica individual	30	10	40
Práctica colectiva	30	10	40
Actividades complementarias		8	8
Debates	6		6
Tutorías individuais	2		2
Tutorías de grupo	2	2	4
Actividades de avaliación. Probas			
Presentacións-exposicións mostras	16		16
TOTAL	90	30	120

6. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍAS DE ENSINANZA E APRENDIZAXE

Actividades	Descrición
Actividades introductorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto cos estudantes para a creación de grupo, des-hinibición, presentación e achegamento á materia.
Exposicións práctico-teóricas	Exposicións por parte do docente sobre as bases teóricas e prácticas así como das directrices de traballo.
Prácticas individuais e colectivas	Os estudantes desenvolven exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión da ou do profesorado. Poden estar vinculadas o desenvolvemento de actividades autónomas do estudante.
Presentacións/exposicións	Presentación e exposición dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto práctico, teórico ou teórico-práctico. Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.
Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo.
Debates	Charla aberta entre estudantes e docente. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun proxecto, exercicio ou problema desenvolvido.
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.
Tutorías	Actividade de asesoramento sobre actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Actividades complementarias	Actividades de visionado de espectáculos e de saída do espazo académico para traballar ou ver obras en vivo e en directo ou exposicións de arte.

7. ATENCIÓN PERSONALIZADA

8. FERRAMENTAS DA AVALIACIÓN

8.1 Avaliación ordinaria

Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Prácticas diarias tanto individuais como colectivas. Estas prácticas se plasmarán en rexistros de observación de clase e atenderán a escalas de valoración individual e	T3,T7,T9,X2,É1,EI2	30%

referencial dentro do grupo.		
Proxectos de creación	T1,T3,T8,T11,T15,X1,X5,X6,EI1,EI2,EI5	25%
Debates/Análisis de retroacción sobre las presentaciones realizadas en clase, lecturas propuestas y reflexiones sobre los temas de trabajo.	T7,T8,T11,X1,X2,X3	25%
Presentación final	T3	20%
8.2. Avaliación extraordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Presentación individual de un ou varios exercicios que demostren a integración dos contidos traballados na materia o longo do curso. Explicación teórica sobre ditos contidos na súa aplicación.	T3,T7,T9,X2,X6,EI1,EI2	40%
Memoria de traballo	T1,T7,T8,T11,T15,X1,X5,X6,EI1,EI2,EI5	40%
Entrevista	T8,X3	20%
8.3 Avaliación específica para alumnado sen avaliación continua / ordinaria / extraordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Presentación individual de un ou varios exercicios que demostren a integración dos contidos traballados na materia o longo do curso. Explicación teórica sobre ditos contidos na súa aplicación.	T3,T7,T9,X2,X6,EI1,EI2	40%
Memoria de traballo	T1,T7,T8,T11,T15,X1,X5,X6,EI1,EI2,EI5	40%
Entrevista	T8,X3	20%
9. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E OUTROS RECURSOS		
REFERENCIAS BÁSICAS:		
<p>ARTAUD, Antonin (1978). <i>El teatro y su doble</i>. Barcelona. Edhasa.</p> <p>BARBA, Eugenio (1994). <i>La canoa de papel</i>. Buenos aires: Catálogos.</p> <p>BOGART, Anne (2007). Puntos de vista escénicos. Madrid: ADE.</p> <p>BROOK, Peter (1998). <i>El espacio vacío; arte y técnica del teatro</i>. Barcelona: Península.</p> <p>BROZAS POLO, María Paz (2003). <i>La Expresión Corporal en el teatro europeo del siglo XX</i>. Ciudad Real: Ñaque.</p> <p>CHEJOV, Michael (1999). <i>Sobre la técnica de actuación</i>, Barcelona: Alba Editorial.</p> <p>FELDENKRAIS, Moshe (1985). <i>Autoconciencia por el movimiento</i>. Barcelona: Paidós.</p> <p>GROTOWSKI, Jerzy (1999). <i>Hacia un teatro pobre</i>. Madrid: Siglo XXI Editores.</p> <p>LABAN, Rudolf von (2006). <i>El dominio del movimiento</i>. Madrid: Editorial Fundamentos.</p> <p>LECOQ, Jacques (2003). <i>El cuerpo poético</i>, Barcelona: Alba Editorial.</p> <p>OIDA, Yoshi y MARSHALL, Lorna (2002). <i>El actor invisible</i>. Barcelona: Alba Editorial.</p> <p>RIVERA, Alfonso (2017). <i>El camino del actor a través del entrenamiento psicofísico</i>. Madrid: Ed. Antígona.</p> <p>RIVERA, Alfonso (2013). <i>Teatro Físico, análisis de los elementos en el entrenamiento del actor</i>. Tesis doctoral. USC.</p> <p>SCHINCA, Marta (2002). <i>Expresión Corporal</i>. Barcelona: Editorial Praxis.</p> <p>LONG, Ray (2009). <i>Las posturas clave en el Hatha Yoga; Una guía anatómica de yoga</i>. Barcelona: Editorial Acanto.</p>		

10. OBSERVACIÓNS / RECOMENDACIÓNS

- Durante as sesións traballarase sobre un ou varios aspectos do programa de forma acumulativa e interrelacionada.
- O alumno deberá asistir a clase con roupa de traballo de cor negra e un caderno para tomar notas.
- A asistencia diaria e a puntualidad son condicións indispensables para a correcta avaliación do alumno.
- O examen de avaliación extraordinaria será deseñado polo profesor de forma específica e individual atendendo aos contidos teórico-prácticos que o alumno debe ter asumidos para superar a materia. A presentación do alumno a esta proba debe ser acordada previamente co profesor así como o tempo, formato da proba e medios a empregar.
- Esta Guía Docente pode ser sometida a variacións en función de decisións tomadas polo profesor e sempre que sexan acordadas previamente polo Área de Movemento.

